

Snøskuterløyper etter motorferdselloven

Mulighetsrommet

Gaute Sletteland

Seniorrådgiver v/planseksjonen, Justis- og kommunalavdelingen

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

06.06.2023

Utgangspunktet etter motorferdse- lovgivningen

Motorferdse i utmark og vassdrag er som hovedregel forbudt, med unntak av noen nytteformål som er beskrevet i loven og forskriften.

Etter lovendring i 2015 er imidlertid den enkelte kommune - på vilkår - gitt adgang til å fastsette skuterløyper som ikke trenger å knytte seg til nytteformål, gjennom å vedta en lokal forskrift for skuterløyper.

Utgangspunktet skal imidlertid fortsatt være at motorferdse i utmark som hovedregel ikke skal skje, og det er derfor strenge krav til saksopplysning (utredninger og prosess) før man kan tillate et slikt unntak.

Hjemmel gitt i lov og forskrift

LOVDATA **Søk** **Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag** **Innholdsfortegnelse**

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (m) **Innholdsfortegnelse** **Lovens forskrifter**

0 Endret ved [lov 21 juni 2002 nr. 45](#) (ikr. 1 jan 2003 iflg. [res. 20 des 2002 nr. 1695](#)).

§ 4 a. (forskrifter om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag)

Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

Departementet kan gi kommunen myndighet til å gi forskrift om fastsetting av løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. I Finnmark og Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) omfatter myndigheten også adgang til i forskrift å tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste.

Departementet kan i inntil seks kommuner gi kommunen myndighet til å gi forskrift om fastsetting av løyper for persontransport med beltetkjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år. Forsøket kan ikke forlenges. Løypene skal ta utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg.

Løyper som fastsettes etter annet og tredje ledd, skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om løypene og kommunens saksbehandling, herunder regler om klage på kommunens vedtak om fastsetting av løyper etter andre, tredje og fjerde ledd.

0 Tilføyd ved [lov 15 jan 1988 nr. 4](#), endret ved [lover 19 juni 2015 nr. 67](#), [16 juni 2017 nr. 61](#), [16 april 2021 nr. 21](#) (ikr. 16 april 2021 iflg. [res. 16 april 2021 nr. 1183](#)).

§ 4a.

Snøscooter kan brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunen kan fastsette snøscooterløyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Løypene skal fastsettes i eget kart. Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunen skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Det kan i bestemmelsene fastsettes krav om brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene. I Finnmark og i Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) kan kommunen i bestemmelsene tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste. Kommunen skal sørge for merking av og informasjon om løypene. Motorferdsel i snøscooterløypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. [§ 8](#) unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

[Forvaltningsloven kapittel VII](#) gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelse av løypekart og bestemmelser om snøscooterløyper med de særregler som følger av paragrafen her. Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og [bygningsloven § 11-14](#). Av kommunens vedtak skal det fremgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering etter femte ledd. Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og [bygningsloven § 12-12](#) fjerde og femte ledd.

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for de som kjører og andre.

Før kommunen sender forslaget til løyper på høring skal den utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket.

Kommunens vedtak om snøscooterløyper kan påklages til statsforvalteren. [Forvaltningsloven kapittel VI](#) gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde. Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer.

Kommunen skal rapportere inn data om vedtatte snøscooterløyper etter denne bestemmelsen, til Miljødirektoratets nasjonale database for snøscooterløyper. Miljødirektoratet kan fastsette bestemmelser om innrapporteringen.

0 Tilføyd ved [forskrift 19 juni 2015 nr. 722](#), endret ved [forskrifter 11 nov 2020 nr. 2341](#), [30 mars 2021 nr. 1193](#) (i kraft 16 april 2021), [14 des 2020 nr. 3367](#) (i kraft 10 sep 2021), [3 feb 2022 nr. 162](#).

Absolutte skranker (forbud)

- Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder.
- Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.
- Løypene skal ikke kreve terrengendring.

(noe terrengtilpasning kan etter omstendighetene tillates, f.eks ved kryssing av veg, lett kvisting etc)

- Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket.

(skuterløyper gir ikke ekspropriasjonsadgang)

Virksomheter som må utredes og vurderes

- Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet.

The screenshot shows the NRK website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Nyheter', 'Sport', 'Kultur', 'Humor', 'Distrikt', and 'Mer'. Below this, a sub-navigation bar lists 'Troms og Finnmark', 'Nyhetssenter', 'Tips oss!', 'Ettermiddagssendinga', 'Morgensendinga i Troms', and 'Morgensendinga i Finnmark'. The main headline reads 'Konflikten i villmarka: Friluftsentusiaster splittet om hva som er friluftsliv'. The sub-headline states: 'Motorisert ferdsel er per definisjon ikke friluftsliv i Norge. Snøskuterkjørere føler seg ekskludert og misforstått: - Vi nyter friluftslivet like mye som en som går på ski!'. Below the text is a photograph of a snowy landscape with several people, blue tents, and snowmobiles. To the right of the photo is the author's name 'Gyda Katrine Hesla' and her title 'Journalist'. Below that, the publication date is 'Publisert 14. apr. 2019 kl. 08:22' and the update date is 'Oppdatert 14. apr. 2019 kl. 08:42'. At the bottom right, there is a light blue box with a warning icon and the text 'Artikkelen er flere år gammel.'

Virksomheter som må utredes og vurderes

(fortsettelse)

Kommunen skal også ta hensyn til:

- Naturmangfold.
- Bolig- og hytteområder.
- Landskap.
- Kulturminner og kulturmiljø.
- Sikkerheten for de som kjører og andre.

Bred medvirkning gjennom krav til høring og offentlig ettersyn

«Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-4»

«Før kommunen sender forslaget til løyper på høring skal den utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen»

Klageadgang

«Kommunens vedtak om snøscooterløyper kan påklages til statsforvalteren. Forvaltningsloven kapittel VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer»

Oppsummering

Forbud:	Særskilt hensyn:	Hensyn til:
<ul style="list-style-type: none">• Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder.• Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.• Grunneiersamtykke.• Ikke terrengendring.	<ul style="list-style-type: none">• Støy og andre ulemper for friluftslivet. <p>Tolkningsuttalelse Klima- og miljødepartementet 04.10.17 vedrørende skjønnsutøvelsen:</p> <p><i>«Konsekvensene av snøscooterløypene og kommunens vurderinger av hensynet til friluftsliv mv. opp mot andre hensyn skal fremkomme av vedtaket. Det samme gjelder kommunens vurderinger av innkomne høringsuttalelser, og hva slags betydning kommunen har tillagt disse.</i></p> <p>(...)</p> <p><i>Bare unntaksvis kan det tenkes tilfelle der konflikt med friluftsliv eller miljøhensyn i seg selv er tilstrekkelig til å anse vedtaket for å være utenfor det loven gir hjemmel for»</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Naturmangfold.• Bolig- og hytteområder.• Landskap.• Kulturminner og kulturmiljø.• Sikkerheten for de som kjører og andre.

Troms og Finnmark > Miljø og klima > Motorferdsel > Presedensarkivet - presiseringer til regelverket

Presedensarkivet

Kontaktpersoner

[Gøril Einarsen](#)

Tlf: [77 64 21 13](tel:77642113)

[Marie Aas Westvik](#)

Tlf: [78 95 03 68](tel:78950368)

Papirarkiv eller presedensarkiv? Nå har vi en digital løsning for å samle viktig informasjon og presiseringer om motorferdsel i utmark. Kreditering: Pixabay

Arkivet er et oppslagsverk for tolkninger og presiseringer til motorferdselloven.

Spørsmål og svar om motorferdsel

Miljødirektoratet har samlet en rekke spørsmål og svar til motorferdselsregelverket. Svarene bygger på Miljødirektoratets tolkning av regelverket.

+ Kan statsforvalteren gjøre unntak fra forbud mot kjøring etter 5. mai i gamle isfiskeløyper?

+ Hvilket ansvar har kommunen for sikkerhet i snøskuterløypene?

+ Kan en interesseorganisasjon ha ansvar for å utrede forslag til løyper?

+ Kan kommunene i Nord-Troms og Finnmark åpne for fri kjøring på islagte vann?

+ Kan Statsforvalteren åpne for bruk av snøskuterløyper etter den 5. mai i Nord-Troms og Finnmark?

Takk for oppmerksomheten